

गित 39, 29.

उपोष्य *was angewandt —, gebraucht wird*: क्रतूपोष्यानि VARĀH. BRH. S. 27, 23.

उपर्य s. उपर्य्य.

उपरञ्जक (von रञ्ज् mit उप) adj. 1) färbend: नीललोहितपीताद्युपरञ्जकद्रव्य SARVADARĀṢANAS. 143, 22. — 2) einem Dinge eine Färbung gebend, auf dasselbe Einfluss ühend KAP. 1, 28. SARVADARĀṢANAS. 70, 22. °ता SĀH. D. 283, 8.

उपर्य्य (wie eben) adj. dem eine Färbung gegeben wird, worauf ein Einfluss geübt wird KAP. 1, 28. उपर्य्य ed. Allah.

उपरति 2) विषयेभ्यः परावृत्तिः परमोपरतिर्हि सा Verz. d. Oxf. H. 223, b, No. 344.

उपरन्ध n. Bez. eines best. Theils des Körpers beim Pferde VARĀH. BRH. S. 66, 4. कुत्तिनभ्यन्तरे रन्ध्रमुपरन्धं तथोपरि Cit. beim Schol.

उपरम 1) प्रकृत्युपरमे SARVADARĀṢANAS. 117, 22.

उपरच Z. 3 lies 8, 4, 28 st. 8, 4, 25.

उपरस Verz. d. Oxf. H. 320, a, 32. b, 2. तालकं गन्धकशिले नितिलेख-रगैरिकाः। इत्यादयश्चोपरसाः पूर्वाचार्यैर्हृदि रिताः ॥ 321, a, No. 701. Z. 2 lies कङ्कुष्ठ.

उपरग 2) राष्ट्रपरागपरिमुक्तमिवेन्दु विम्बम् KĀURAP. 10. सूर्योपराग KATHĀS. 34, 156. VARĀH. BRH. S. 3, 13. fg. BHĀG. P. 10, 82, 1. सूर्यमिव मेघ-हिमोपरागैः (उपगूळम्) 84, 33. — 3) in der letzten Stelle hat das Wort die Bedeutung Einfluss (Färbung) wie KAP. 1, 27. 29. 164. 2, 15. 34. 3, 66. विषयोप° SARVADARĀṢANAS. 94, 6.

उपरि 1) a) शोणपद्ममिवोपरि धमताकुलं धमरेण Gtr. 3, 5. उपरिगत = स्वर्गत Schol.) BHĀG. P. 5, 14, 40. उपरिगाः खगाः darüber fliegend 10, 16, 4. °स्थित KATHĀS. 93, 20. °पुरुष ein obenstehender —, darauf befindlicher Mann (kein adj. comp., wie BENFAY annimmt) DAÇAK. in BENF. Chr. 188, 16. — 2) a) β) श्रेष्ठकालाश्च कासांचिन्मुखमारुतघटिताः। उपर्यु-परि वक्त्राणि व्याधूयन्ते पुनः पुनः ॥ R. 5, 13, 40. — γ) गृहस्योपरि भूमौ KATHĀS. 38, 70. Sp. 967, Z. 7 lies ad 78 st. 78. — mit dem abl.: याव-त्स्वर्गाडुपर्यगात् hinauf in den Himmel KATHĀS. 33, 125. — c) कर्परोप-रि पतितः PAÑĀT. 248, 12. — b) Z. 2 lies पण्यस्योपरि. सहस्रोपरिसंख्या mehr als Tausend BHĀG. P. 10, 12, 2.

उपरिचर VARĀH. BRH. S. 43, 8. 68. Verz. d. Oxf. H. 301, b, 33.

उपरितन in einem Buche so v. a. nachfolgend KULL. zu M. 3, 23. Schol. zu VS. PRĀT. 4, 34.

उपरिदंष्ट्रिन् (von उ° + दंष्ट्रा) adj. oben (in der oberen Kinnlade) Schneidezähne habend VARĀH. BRH. S. 93, 57.

उपरिवध्व Verfasser von AV. 7, 8. 9 nach der ANUKR.

उपरिष्ठाज्योतिष्मती verbessert unter ज्योतिष्मत् 1) am Ende. RV. PRĀT. 16, 46. उपरिष्ठाज्योतिष् Ind. St. 8, 37. 90. 92. 94. 130. 230. fgg.

उपरिष्ठात् 1) a) KATHĀS. 33, 104. 183 (an beiden Stellen fälschlich उ-परिष्ठात्). — 2) c) über so v. a. in Betreff von, mit gen.: तवोपरिष्ठाद-स्मदायत्तेव रत्ना DAÇAK. in BENF. Chr. 197, 19.

उपरिष्ठादकृती RV. PRĀT. 16, 31. Ind. St. 8, 91. 94. fgg. 147. 243.

उपरिसद् VS. PRĀT. 3, 82.

उपरिस्थ (उ° + स्थ) adj. f. या oben stehend, — befindlich MAITRAJUP.

2, 4. P. 6, 2, 188. MBH. 1, 2347. Spr. 4243. KATHĀS. 63, 204. Ver. in LA. 11, 6. 8 (hier fälschlich उपरिष्ठ). stehend auf, mit gen. R. 7, 16, 5 (°ष्ठ).

उपरूपक Z. 2 lies 273.

उपरोध Zwistigkeit, Misshelligkeit: द्विजन्तत्रज्जोप° VARĀH. BRH. S. 5, 71. = अनुरोध Rücksicht KATHĀS. 34, 173. 77, 44. सोपरोधम् rücksichts- voll 81, 18.

उपरोधन Belagerung: नगराद्युप° SĀH. D. 278.

उपलत s. डुरूपलत.

उपलतणा 3) füge hinzu eine elliptische Bezeichnung. Ind. St. 8, 297. Schol. zu VS. PRĀT. 1, 33. WEBER, RĀMAT. Up. 336. f. या dass. 313. SĀH. D. 190, 1. 196, 15. 247, 17. 248, 13. °ता f. SARVADARĀṢANAS. 143, 18. °त n. 70, 21. — 4) KATHĀS. 63, 173.

उपलद्य adj. erkennbar BHĀG. P. 10, 16, 46.

उपलब्धि 1) गर्भस्य R. 7, 4, 31. कृष्णपुत्रोपलब्धि Verz. d. Oxf. H. 43, a, 8. KATHĀS. 69, 35. BHĀG. P. 10, 36, 35. — 2) füge noch das Gewährwer- den und Verständniss hinzu. BHĀG. P. 10, 88, 18. SĀH. D. 122, 18. 369. किमन्धस्याधिकारो ऽस्ति रूपभेदोपलब्धिषु Spr. 4013. VARĀH. BRH. S. 3, 5. KAP. 1, 109. fg. TARKAS. 12. JOGAS. 2, 23. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 37. अनुप° SARVADARĀṢANAS. 8, 18. fg. Z. 2 vom Ende ist zu lesen अन्रव्यञ्ज-नानामनुपलब्धिर्धान उपलब्धिर्निमदः; vgl. Ind. St. 4, 103. fg. 8, 263.

उपलब्धिमत (von उपलब्धि) adj. vernehmlich, verständlich (von der Aussprache von Lauten) TS. PRĀT. 2, 11. Davon nom. abstr. °मन्त्र n. Fähigkeit der Wahrnehmung TATTVAS. 17.

उपलम्भ 2) SARVADARĀṢANAS. 4, 4. 7, 20. 13, 18. 30, 9. अनुपलम्भ 7, 19. fgg. 82, 8. KAP. 1, 156. — उपलम्भ in BENF. Chr. 39, 22 fehlerhaft für उपालम्भ.

उपलम्भक, तदुपादानोपलम्भकतया BHĀG. P. 6, 9, 41. तेषामुपादानतया उपलम्भकतया च। उपादानस्योपलम्भकतया वा Schol.

उपलम्भन n. das Gewährwerden BHĀG. P. 10, 38, 10. Intelligenz (= चै- तन्य Schol.) 60, 35.

उपलकृत् (उ° + कृत्) m. N. pr. eines Kāṇḍāla KATHĀS. 112, 80.

उपलालन (vom caus. von लल् mit उप) n. das Hätscheln BHĀG. P. 5, 13, 6. f. या dass.: उपायाः शिन्तमाणां नालानामुपलालनाः Ind. St. 4, 174, N. 4. — Vgl. उपालाल्य.

उपलिङ्ग HALĀJ. 1, 127.

उपलेप das Bestreichen mit Kuhmist: संमार्जनोपलेपाभ्याम् BHĀG. P. 7, 11, 26. 10, 44, 15. — Vgl. निरूपलेप.

उपलेपन dass. HALĀJ. 3, 11. STENZLER im Breslauer Programm 1860, S. 13. Verz. d. Oxf. H. 83, b, 17. गोचर्ममात्रभूमेस्तु क्षुपलेपनं फलं दत्त्वा BRHANNĀRAD. 34, 43 bei AUPRECHT, HALĀJ. Ind.

उपवक्त्र ÇĀṆKH. Br. 28, 5. Çr. 7, 6, 7. TBR. 2, 411, 15. Ind. St. 10, 141. fg.

उपवर्तन (vom caus. von वर्त् mit उप) n. das Vorführen SARVADARĀṢANAS. 138, 15.

उपवसन vgl. पोषोपवसन (das Fasten) und पोषोपवसन.

उपवसनीय adj. = उपवसनीय WEBER, GJOT. 33. 36.

उपवस्तव्य adj. dass. ebend. 30.

उपवाद SHADY. Br. 1, 4.

उपवासक auch m.; vgl. Spr. 1363.

उपवासिन् vgl. मासोपवासिन्.